

Kl. DACHAU - complex

A. BINNENKOMENDE TRANSPORTEN

TABEL X

vertrek	kamp	aankomst	kamp	gev.no.serie
28. 7.44	WA	6. 8.44	DA	87274-91042
8.10.44	AU	10.10.44	"	114791-116284
25.10.44	"(gemengd)	27.10.44	Ak.KAU- FERING	119002-120601
15.11.44	SA	17.11.44	"	126919-128012
18. 1.45	AU	28. 1.45	DA	138936-140314
24. 2.45	GR	28. 2.45	"	141869-142108
22. 3.45	Ak.LEONBERG (cdo NA)	28. 3.45	Ak.MUEHL- DORF	146711-146789
2. 4.45	Ak.VAIHINGEN (cdo NA)	6. 4.45	Ak.AL- LACH	149048-149312
9. 4.45	Ak.BERGA- ELSTER (cdo BU)	11. 4.45	"	152706-153025
7. 4.45	Ak.BISINGEN (cdo NA)	12. 4.45	"	155473-155696
7. 4.45	Ak.SCHOEM- BERG (cdo NA)	"	"	155730-155909
6. 4.45	Ak.DORMET- TINGEN (cdo NA)	"	"	155910-156049
10. 4.45	Ak.DAUTMergen (cdo NA)	"	"	156050-156835
11. 4.45	Ak.BISINGEN } Ak.HAILFIN- } GEN } (cdos NA) }	14. 4.45	"	157523-158090
8. 4.45	Ak.HERSBRUCK (cdo FL)	24. 4.45	"	159609-161676
9. 4.45	BU	27. 4.45	"	geen nummers meer uitge- reikt
8. 4.45	"	28. 4.45	"	"
17. 4.45	FL	"	"	"
20. 4.45	"	"	"	"

Voor zover uit verklaringen en documenten kon worden nagegaan, zijn de Joodse gevangenen van het WARSCHAU-transport dd. 6.8.44 hoofdzakelijk doorgezonden naar Ak.KAUFERING en Ak.MUEHLDOEF ("Waldlager"). Een deel van de gevangenen, die in Ak.KAUFERING terecht kwamen, heeft ook gewerkt in Ak.LANDBERG op 5 km. van KAUFERING gelegen.

De gevangenen van het Kl.AUSCHWITZ-transport, aankomst 10.10.44 zijn voor het merendeel na aankomst doorgezonden naar Ak.KAUFERING. De Kl.DACHAU-administratie wekt de indruk, dat een deel van de uit Nederland gedeporteerde gevangenen van bovenvermeld transport ook in Ak.OETZTAL is terecht gekomen; dit is echter onjuist. Wel heeft de groep (2000 man), waartoe zij behoorden, het Kl.DACHAU-complex op 23.4.45 verlaten met bestemming OETZTAL. De groep heeft dit kamp echter nooit bereikt en is op 4.5.45 terecht gekomen in MITTENWALD, alwaar de nog overlevenden zijn bevrijd (zie sub C/I).

Van de gevangenen van het 27.10.44 transport uit Kl.AUSCHWITZ kregen de vrouwen gev.nrs. in de series 119852-119951 en 120302-120601 en de mannen gev. nrs. in de series 119002-119851 en 119952-120301.

De gevangenen van de transporten uit Kl.AUSCHWITZ aankomst 28.1.45 en uit Kl.GROSS-ROSEN dd. 28.2.45 zijn voor het merendeel doorgezonden naar Ak.KAUFERING en Ak.MUEHLDOEF.

Zoals reeds in het hoofdstuk Kl.BUCHENWALD-complex sub A/9 vermeld, werd een belangrijk deel van de uit Kl.AUSCHWITZ naar Kl.BUCHENWALD geëvacueerde gevangenen op 18.3.45 weer afgevoerd naar diverse commando's van Kl.NATZWEILER. Uit de thans aanwezige documenten blijkt, dat alle nog overlevende gevangenen van deze commando's in de eerste helft van April 1945 zijn geëvacueerd, hetzij naar Ak.ALLACH (cdo DA), hetzij met bestemming Ak.ALLACH.

Wat de lijst van bevrijden te Ak.ALLACH betreft, is het interessant te vermelden, dat men hierop allerlei gevangennummers aantreft, b.v.:

- a) Izaak ARBEID met gev.no. 125423 (zijn Kl. BUCHENWALD-nummer);
(opm.: Kl.AUSCHWITZ no. 176577, . . .
Kl.DACHAU no. 155548)
- b) Jacob van LOGGEM no. 175306 (zijn Kl.AUSCHWITZ no.)
(opm: Kl.BUCHENWALD no. 130258;
Kl.DACHAU no. 155616)
- c) Michael VISKOPER met no. 127288 (zijn Kl.DACHAU no.)

Uit verdere gegevens bleek, dat sub a en b van Kl.AUSCHWITZ via Kl.BUCHENWALD en Ak.BISINGEN (cdo NA) op 12.4.45 met een evacuatie-transport in Ak.ALLACH terecht kwamen, terwijl sub c daarentegen deel uitmaakte van het transport Kl.SACHSENHAUSEN - Kl.DACHAU, aankomst 17.11.44 en dus langer in het kamp was geweest.

Uit het een en ander viel te concluderen, dat de gevangenen, die tussen 6 en 24.4.45 Ak.ALLACH bereikten, wel in de administratie van het "Moederkamp" zijn geregistreerd, doch dat de nrs. vermoedelijk nooit zijn uitgereikt, zodat zij op hun kleren de oude nrs. droegen (b.v. BU) of geen nummers meer hadden behalve de op hun arm getateueerden (AU).

Dat de gevangenen, die na 24.4.45 het Kl.DACHAU-complex bereikten, geen gev.nrs. meer ontvingen, is te begrijpen, gelet op de in voorbereiding zijnde evacuatie-marsen, welke reeds op 23.4.45 begonnen.

B. UITGAANDE TRANSPORTEN

In de jaren 1944-45 vond maar één uitgaand transport plaats, waarmede uit Nederland gedeporteerde Joodse gevangenen van het Kl.DACHAU-complex zijn afgevoerd, t.w.

15.1.45 naar Ak.LEITMERITZ (cdo Kl.FL).

Opmerking

De namen der gevangenen, die tot dit transport hebben behoord, zijn bekend.

C. EVACUATIE-TRANSPORTEN

I. Kl.DACHAU "Moederkamp"

Duizenden gevangenen zijn in de periode 23-27.4.45 van het Moederkamp en het nabij gelegen Ak.ALLACH (zie sub C/II) geëvacueerd en wel met een der volgende transporten:

TABEL XI

Datum van vertrek v=te voet t=per trein	aantal	hoofd- groe- pen	plaats van aankomst	datum van aankomst
23.4.45 (t)	2000	1	MITTENWALD	4.5.45
25.4.45 (t)	3000	1	SEESHAUPT	30.4.45
26.4.45 (t)	2600	1	IFFENDORF	30.4.45
" (v)	7000	5	a) DUERNBACH	2.5.45
			b) ROTTBACH	2.5.45
			c) TEGERNSEE	2.5.45
			d) WAAKIRCHEN	1.5.45
			e) BEUERBERG	30.4.45
27.4.45 (t)	2000	1	WOLFRATS- HAUSEN	28.4.45
Totaal	<u>16600</u>	<u>9</u>		

De gevangenen zijn op de resp. plaatsen en data van aankomst bevrijd, behalve de gevangenen van het treintransport naar WOLFRATSHAUSEN, die na aankomst op 28.4.45 verder te voet gingen met het grote voet-transport, hoofdgroepen 5 a-d. Deze groep is dus niet te WOLFRATSHAUSEN, doch te DUERNBACH enz. bevrijd. Voor de afgelegde routes zie routekaart ontvangen van de I.T.S.

De namen van de gevangenen van het transport, dat Kl.DACHAU verliet op 23.4.45 zijn bekend. Deze gevangenen waren bestemd voor Ak.OETZTAL en komen in de Kl.DACHAU-administratie voor met de aantekening "Oetztal". Het transport kwam echter niet verder dan SEEFELD en moest toen terugkeren. De gevangenen werden op 4.5.45 te MITTENWALD bevrijd.

De nog overlevende gevangenen van de evacuatie-transporten uit Kl.BUCHENWALD en Kl.FLOSSEN-BUERG zijn na aankomst te Kl.DACHAU (27 en 28.4.45) niet verder doorgezonden, doch ter plaatse bevrijd.

II. COMMANDO'S VAN KL.DACHAU

Ak.ALLACH (SS Arbeits- und Krankenlager ALLACH)

Gevangenen van dit commando zijn op 26.4.45 te Ak.ALLACH toegevoegd aan het grote transport, dat Kl.DACHAU op 26.4.45 verliet en later in 5 groepen uiteen viel (zie sub C/I).

Ak.KAUFERING en Ak.LANDBERG

- a) De gevangenen van Ak.LANDBERG zijn eerst naar Ak.KAUFERING overgebracht. Op 24.4.45 werd de bezetting van beide commando's met achterlating van degenen, die niet meer in staat waren te lopen, doorgezonden naar Ak.ALLACH, waarna velen een der sub C/I vermelde evacuatielochten medemaakten.
- b) Over hetgeen met de te Ak.KAUFERING achtergeblevenen is gebeurd, verklaart een representant (Prt.96) o.a. het volgende:
"Spaeter hoerte ich, dass das Lager 4 (opm. "ziekenbarak) in KAUFERING durch den Unter-"scharfuehrer E.Eitel nach unserem Abtrans-"port in Brand gesteckt sei. Ich hoerte "dies von spaeteren Fluechtlingen, die "nach uns aus KAUFERING kamen und ausserdem "sah ich die Fotos uns von der Amerikani-"schen Kommission gezeigt worden, die uns "in DACHAU vernahm".

Ak.MUEHL DORF

De gevangenen van Ak.MUEHL DORF zijn op 28.4.45 eveneens met achterlating van zieken en zwakken te voet geëvacueerd naar FELDAFING, alwaar de nog overlevenden bij aankomst op 6.5.45 zijn bevrijd. Voor de afgelegde route, zie routekaart, ontvangen van de I.T.S.

D. HET LOT DER GEVANGENEN

- 1) Zoals uit het sub B vermelde blijkt, hebben uit Nederland gedeporteerde Joodse gevangenen na 5.1.45 het Kl.DACHAU-complex niet meer verlaten met normale afvoertransporten naar andere concentratiekamp-complexen. Wel hebben velen deel uitgemaakt van de evacuatie-transporten.
- 2) Binnenkomsten, mutaties en het overlijden van

gevangenen zijn tot 24.4.45 in de administratie van Kl.DACHAU geregistreerd.

- 3) Verder blijkt uit het sub C/I vermelde, dat de uit Kl.BUCHENWALD en Kl.FLOSSENBUERG geëvacueerde gevangenen, die Ak.ALLACH op resp. 27 en 28.4.45 bereikten, dit kamp niet meer hebben verlaten vóór de bevrijding. De namen der gevangenen, die tot deze evacuatie-transporten hebben behoord, zijn niet bekend, noch zijn de gevangenen bij aankomst te Ak.ALLACH geregistreerd. Gelet echter op het feit, dat Ak.ALLACH reeds op 29.4.45 werd bevrijd en dat van de bevrijden uitvoerige namenlijsten aanwezig zijn, moet worden aangenomen, dat de namen van degenen, die Ak.ALLACH bereikten, op een enkele uitzondering na, bekend zijn. Wat het lot betreft van de niet teruggekeerden, van wie aangenomen mag worden, dat zij uit de concentratiekampen BUCHENWALD of FLOSSENBUERG zijn geëvacueerd, doch van wie geen aanwijzingen voorhanden zijn, dat zij Ak.ALLACH bereikten, wordt verwezen naar hetgeen terzake is vermeld sub D van de hoofdstukken Kl.BUCHENWALD en Kl.FLOSSENBUERG.
- 4) Uit het sub A vermelde blijkt verder, dat de Joodse gevangenen, die in het Kl.DACHAU-complex terecht kwamen, hoofdzakelijk zijn ondergebracht in de commando's Ak.ALLACH, Ak.KAUFERING, Ak.LANDBERG en Ak.MUEHLDOEF.

Kl.DACHAU en Ak.ALLACH

- a) Voor de niet teruggekeerde Joodse gevangenen van wie vaststaat

dat zij in Kl.DACHAU of Ak.ALLACH verbleven,
dat zij niet meer te Kl.DACHAU of Ak.ALLACH zijn gesignaleerd na 28.4.45, noch tot de bevrijden van dit kamp hebben behoord,

moet worden aangenomen, dat zij in de periode 23-27.4.45 uit Kl.DACHAU of Ak.ALLACH zijn geëvacueerd.

- b) Verder moet voor degenen, van wie vaststaat of verondersteld mag worden:

dat zij uit Kl.DACHAU of Ak.ALLACH zijn geëvacueerd,

dat zij niet na de bevrijding van de diverse groepen in de resp. plaatsen van aankomst zijn gesignaleerd,

dat zij geen reden hadden om, indien nog in leven, niet naar Nederland terug te keren,

dat niet bekend is, op welke bepaalde datum en/of in welke bepaalde plaats zij tijdens de evacuatie zijn overleden,

met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden aangenomen, dat zij tijdens de zeer zware evacuatie zijn overleden in Opper-Beieren en wel niet eerder dan op 26.4.45 en uiterlijk op 4.5.45 (laatste datum, waarop een geëvacueerde groep werd bevrijd).

- c) Voor de niet teruggekeerde niet-geëvacueerde gevangenen van Kl.DACHAU of Ak.ALLACH, die na de bevrijding (29.4.45) hetzij ter plaatse, hetzij elders zijn gesignaleerd, moet individueel en uit de aanwezige gegevens de meest aanvaardbare conclusie, hun lot aangaande, worden bepaald (zie sub 5).

Ak.KAUFERING en Ak.LANDBERG

Gelet op hetgeen sub C/II is vermeld, kan voor de niet teruggekeerden van Ak.KAUFERING en Ak.LANDBERG dezelfde conclusie van toepassing zijn als voor die van Ak.ALLACH, uitgezonderd, indien uit een verklaring mag worden aangenomen, dat een betrokkene tot de te KAUFERING achtergebleven zieken diende te worden gerekend. In dit laatste geval moet worden aangenomen, dat hij in de periode 24 t/m 28.4.45 te KAUFERING is overleden. (zie ook sub 5)

Ak.MUEHLDOEF

- a) Voor degenen, van wie vaststaat of mag worden verondersteld:

dat zij uit Ak.MUEHLDOEF zijn geëvacueerd,
dat zij geen reden hadden, indien nog in leven, om niet naar Nederland terug te keren,
dat niet bekend is, op welke bepaalde datum en/of in welke bepaalde plaats zij tijdens de evacuatie zijn overleden,

dat zij niet na 6.5.45 zijn gesignaleerd,
moet met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden aangenomen, dat zij tijdens de voetmars zijn overleden in Opper-Beieren en wel niet eerder dan op 28.4.45 en uiterlijk op 6.5.45.

- b) Voor de niet teruggekeerde niet-geëvacueerde gevangenen van Ak.MUEHLDOEF, die na de bevrijding (29.4.45), hetzij ter plaatse, hetzij elders, zijn gesignaleerd, moet wederom individueel en uit de aanwezige gegevens de meest aanvaardbare conclusie, hun lot aangaande, worden bepaald (zie ook sub 5).

Ak.OETZTAL

Zoals blijkt uit hetgeen sub Z is vermeld, zijn geen uit Nederland gedeporteerde gevangenen in dit commando terecht gekomen. Daar men echter in de Kl. DACHAU-administratie de aantekening "OETZTAL" aantreft achter een aantal namen van uit Nederland gedeporteerde gevangenen van het Kl.AUSCHWITZ-transport (aankomst 10.10.44), werd besloten het lot van niet teruggekeerden van deze groep onder het hoofd Ak.OETZTAL te behandelen.

- a) Gelet op het reeds vermelde terzake, moet voor nog-vermisten, van wie vaststaat:

dat zij volgens de Kl.DACHAU-administratie in Ak.OETZTAL verbleven,

dat zij geen reden hadden om, indien nog in leven, niet naar Nederland terug te keren,

dat niet bekend is, op welke bepaalde datum en/of in welke bepaalde plaats zij tijdens de tocht naar MITTENWALD zijn overleden,

dat zij niet na 4.5.45 zijn gesignaleerd,

met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden aangenomen, dat zij zijn overleden in Opper-Beieren en wel niet eerder dan op 23.4.45 en uiterlijk op 4.5.45.

- b) Voor nog-vermisten na 4.5.45 gesignaleerd, moet individueel uit de beschikbare gegevens de meest aanvaardbare conclusie, hun lot aangaande, worden bepaald.
- 5) Wat het lot betreft van de gevangenen, die in commando's van Kl.DACHAU verbleven, dient nog het volgende te worden opgemerkt:
Op Kl.DACHAU-documenten staat wel eens vermeld "bevrijd ALLACH" o.g. "bevrijd KAUFERING", "bevrijd MUEHL DORF", "bevrijd OETZTAL". Uit hetgeen is vermeld over Ak.OETZTAL blijkt, dat uit Nederland gedeporteerde Joodse gevangenen nooit in dit commando zijn terecht gekomen, zodat zij ook niet aldaar kunnen zijn bevrijd. Uit verklaringen van gerepatriceerden blijkt tevens, dat ook de notitie: bevrijd te ALLACH, KAUFERING, MUEHL DORF niet zonder meer als juist mag worden aangenomen. Gevangenen z.g. te KAUFERING bevrijd, zijn b.v. hetzij te ALLACH bevrijd, hetzij zelfs uit ALLACH geëvacueerd en o.a. in TEGERNSEE terecht gekomen, alvorens te worden bevrijd, terwijl z.g. bevrijden

te MUEHLDORF in werkelijkheid pas in FELDAFING
zijn bevrijd, dus na te zijn geëvacueerd.
Het zelfde geldt voor z.g. bevrijden van Ak.ALLACH.
Daar deze aantekeningen pas na de bevrijding zijn
aangebracht, wordt verondersteld, dat men toen de
originele Kl.DACHAU-administratie heeft willen
bijwerken en heeft aangenomen, dat degenen, die
niet waren overleden volgens deze administratie,
in de diverse commando's, waartoe zij behoorden,
waren bevrijd, zonder rekening te houden met
evacuaties enz.

ITS

Internationaler Suchdienst

Bibliothek:

ITS
Internationaler Buchdienst
Bibliotek